

Oponentský posudek disertační práce

Mgr. Blahoslav Rozbořil, Ph.D.

Ing. Jana Daňková

Environmentální koncept ve veřejném prostoru

Ing. Jana Daňková se zaměřila na téma, vycházející z jejího profesního zaměření (na krajinnou architekturu) a nepochybně i z hlubokého osobního zájmu; práce se pod strohým označením zabývá velmi atraktivní tematikou. Nicméně, obsah odpovídá názvu. Práci autorka pojala jako přehledovou studii podkládající její praktický projekt festivalu „Labyrint světa a ráj srdce“.

Práce je dobře strukturovaná a je odpovídajícího rozsahu. S potěšením lze kvitovat velký soubor cizojazyčné literatury (při orientaci na francouzsky psané texty oceníme zařazení i německých zdrojů – jež patrně nejsou autorčinou silnou stránkou – a dokonce nacházím i práci v polštině!). Na tomto kladném hodnocení nic nemění menší jistota v citování mnoha autorů, jejichž témata a obory nemá Daňková evidentně zažité (označit Lévy-Strausse za jihoamerického etnologa není šťastné). Vnímám ale předloženou práci jako úctyhodný pokus zorientovat se v literatuře humanitně orientované a to v literatuře relevantní, aktuální a ke zvolenému tématu adekvátní.

Práce je sice přehledně, logicky strukturovaná (i když by se nemusela držet šablony s příliš detailním číslováním) a je psaná kultivovaným jazykem – úroveň této kultivovanosti ovšem místy kolísá. Soudím že práce bylo kompletována poněkud hekticky (svědčí o tom, že se v mém exempláři disertace ocitly nepotištěné stránky) možná také ne dost pečlivě konzultována a korigována.

Jak jsem již napsal, práci vnímám jako přehledovou studii mapující v řadě exkurzů souvislosti zahrady, veřejného prostoru a festivity. Jistou daní, splácenou tomuto širokému formátu je značná rozbíhavost, jež vyvolává dojem jakési encyklopedie sumarizující veškerý

myslitelný kontext „zahradních slavností“. Někde ovšem přechází na nová témata skokem, bez logické návaznosti (na což může být sice různý pohled, ale vyvolává rozpaky když oddíl o efemérnosti končí zmínkou o tramvajové dopravě). Patrně jisté zahlcení studijní literaturou způsobilo, že některé parafráze této literatury jsou *neústrojně vložené* či zaostřené na přílišný detail (narážím tím zejména na líčení koncepce zahrad ve Versailles).

Nejsem přesvědčen, že se akademické práce musejí odvíjet od definic, ale místy bychom je uvítali, resp. uvítal bych *méně samozřejmé nástupy pojmů* jako je třeba „agora“ (mohla být zmínka už v úvodu kapitoly zkoumající pojem veřejnosti“) nebo „emblematický“ (ve vztahu k tématu labyrintů dosti klíčové téma) anebo třeba „enigma“.

Kulturu, či hru lze jistě právem vnímat jako pozadí zkoumaných témat, autorka by měla ale přesněji vymezit v jakém smyslu chce pracovat s tím či oním pojmem (definice kultury jsou velmi vágní); už vzhledem k tomu, že pracuje s literaturou různých jazykových oblastí, měla by čtenáře upozorňovat na rozdíly, jež mohou hrát značnou roli.

Samozřejmě mě jako sociologa zajímá, jak je nakládáno se sociologickými tématy; dochází na ně jak zkraje, kde je zmiňována chicagská škola tak v závěru, kde jsou (poněkud simplifikující a moralistní) pasáže o konzumní společnosti. Opírá se přitom o Kellerovu práci, již vykládá prizmatem frommovského „mít nebo být“; -to sice nelze nikomu zapovídat, ale myslím si že „odcizení“ není skutečné téma textu, mapujícího primárně posuny stratifikace. Nepředpokládám, že by měla znát práce Gerharda Schulze, texty Featherstonovy ale proč v práci schází například Lipovetsky či Finkelkraut (jeden jak druhý do češtiny přeložený) a jejich popis a kritika hedonismu či juvenilní společnosti.

Ještě problematičtější je ovšem pokus po kritice konzumu a odcizení završit práci spirituálními či religionistickými poukazy; zde si měla autorka nechat poradit; nicméně tuto intenci pokládám za pěknou a opodstatněnou, pouze nezvládnutou.

Samozřejmě nemá smysl předepisovat autorce, čemu měla věnovat jakou pozornost. Nicméně: u Labyrintu postrádám větší a zasvěcenější důraz na alchymickou linku, stejně tak nějaké přiblížení (již zmíněných) emblémat. Na umělecké škole by nás určitě potěšil systematictější vhléd do sféry umění: *Situacionistické internacionále* by mohl být věnován větší prostor (o jiných věcech nemluvě). Mimochodem, napadá mne, že budování nábřežních pláží v Paříži asi nebude bez souvislosti se heslem SI, podle nějž: „pod dlažebními kostkami je pláž“ (byla by to i pěkná ukázka toho, jak avantgardy zásobují komerční průmysl inovacemi). Potěší zmínka o fenoménu „chodectví“ (strollogy čili Spaziergangwissenschaft je

rozvíjející se obor), ale místo Rimbauda bych uvítal zařazení filosofa Rousseaua mezi chodce, či zmínku o romantickém hnutí Wandervogel.

Jakkoli jsem zmínil obsáhlou literaturu, neznamená to, že některé zdroje a autory nepostrádám. K tématu veřejnosti by se hodil Habermas (vyšel česky), je v práci citován ale z druhé ruky, podobně jako Kant (autorka by si měla ujasnit zda byl Emmanuel či Immanuel). Není to jediný autor u nějž nacházím překlepy či kolísající způsob psaní (Castoriadis, J. L. Borgis, J. Huzinga je občas Huitzinga atd.). U René Alleaua (str. 35) není zřejmé k jakému dílu se vztahuje zmínka v textu (schází v bibliografii i v poznámce).

K určité nepřehlednosti přispívá podceněná typografie –pokládal bych za vhodné názvy (zejména v cizím jazyce, např. *Raumlabor* psát s použitím vyznačovacího písma)

Práci ale vnímám -při všech zmíněných nedostatcích, jako poctivou zejména ve shromažďování materiálu a snaze jej utřídit a použít k podepření autorského záměru. Disertační práci proto doporučuji k obhajobě.

V Brně dne 8. 9. 2010-09-09

Mgr. Blahoslav Rozbořil, Ph.D.